

MONS. STANISLAV STOLÁRIK

rožňavský biskup
Námestie baníkov 20
SK - 048 01 Rožňava

Rožňava 16. júna 2021

Prot.č.: 348/2021

SLOVO PASTIERA (11)

KU DŇU OTCOV

Drahí otcovia,

som veľmi rád, že vás všetkých môžem pozdraviť a osloviť pri príležitosti „Dňa otcov“, ktorý slávime v tretiu nedeľu mesiaca jún. Je to váš sviatok - žiaľ možno ešte stále menej známy a oslavovaný. Je to váš sviatok a zároveň v istom, ale podstatnom zmysle aj sviatok rodiny, lebo rodina vzniká vďaka manželom - mužovi a žene. Preto Deň matiek, Deň otcov, Deň rodiny je vždy sviatkom celej rodiny. V niektorých rodinách žiaľ chýba otec alebo matka, alebo hoci manželia túžili po dieťati, túžba ostala nenaplnená. Ale aj v takomto prípade je možné duchovné materstvo a otcovstvo.

Dnes chcem však osloviť osobitne vás, otcovia. Boh vám zveril veľmi veľa. Zveril vám vaše manželky, deti, starostlivosť o nich. Nejde tu však len o starostlivosť, o nejaké starosti. V rodine si majú byť všetci navzájom aj darom s prežívanou radosťou a šťastím vo vzájomnej láske a spoločensťve. Potom aj starostlivosť, ktorá so sebou isto nesie značnú dávku námahy, darovania vlastného života „po kvapkách“, stáva sa ochotným darom pre milované bytosti, ktoré to všetko potom vrátia cez opätovanú lásku. Vykreslil som takmer ideálny obraz rodiny a vzťahov v nej. Vieme, že nie vždy je to tak. Ale, ako v prípade choroby navštívime lekára a s dôverou sa podriadime jeho liečebným postupom, len aby sme vyzdraveli, aj v prípade, ak je vo fungovaní rodiny „choroba“, treba hľadať „lekára“ a „užívať osvedčené lieky“ pre ozdravenie rodiny a vzťahov v nej. Boh stvoril muža a ženu ako rovnocenné bytosti s rovnakou dôstojnosťou, ale nie s rovnakými úlohami. Nedá sa povedať a nemá sa hodnotiť, či sú väčšie, vznešenejšie, či potrebnéjšie úlohy muža alebo ženy. Je mnoho úloh, ktoré dokážu zasiať muži i ženy. Ale sú aj úlohy a poslanie špecifické, ktoré Boh zveril osobitne mužovi a osobitne žene. S prijatím vlastnej identity človek – muž a žena prijímajú aj tieto úlohy. Ak ich prijímajú a naplňujú, žijú naplno, sú prínosom pre tento svet, hlavne pre svojich najbližších a stávajú sa vnútorne šťastní a naplnení. Sú si navzájom darom.

Milí otcovia, vašu pozornosť upriamujem na osobu muža, otca - sv. Jozefa – vzor pre každého muža a otca. Slávime jeho rok – Rok sv. Jozefa. Svätý Otec František pri vyhlásení Roku sv. Jozefa napísal krásny list *Patris corde*, ktorý odporúčam prečítať si každému z vás. Dostávame tu pohľad na sv. Jozefa – na jeho život, prácu, poslanie, vzťah k Bohu, Márii – svojej manželke, Ježišovi, ktorému bol na tomto svete otcom. Na základe tohto všetkého si

ho vieme dobre predstaviť aj vo vzťahu k iným ľuďom. Jeho šľachetné srdce bolo „srdcom otca“. Nikdy nemal vlastné dieťa, ale Boh mu zveril vlastného - jediného Syna, nielen aby bol jeho otcom pred zákonom, ale aby sa o neho staral a miloval ho ako otec svojho syna. Zveril mu najkrajšiu a najvzácnejšiu z ľudí - Máriu, Matku svojho Syna. Jozefovi sa dostalo takej cti a úlohy, ktorá sa už nedostane nikomu: byť hlavou slávnej Rodiny, do ktorej sa narodil Boží Syn – Vykupiteľ sveta. Sv. Jozefa sme nazývali väčšinou pestúnom Pána. Právom mu však patrí titul Ježišovho „otca“ na tejto zemi.

Aký bol sv. Jozef? Sväté písmo ho nazýva „človekom spravodlivým“ (porov. Mt 1,19), čo v ponímaní Starého zákona znamenalo veľmi veľa. Vôbec nebol nejakým utiahnutým, ustráchaným človekom. Bol neustále v smerovaní - pohybe - ísť dopredu. Ísť dopredu po správnej ceste. Hoci v Nazarete život Svätej rodiny bol v určitej miere stereotypným a každodennosť pozostávala viac-menej z tých istých úkonov, činností, povinností a udalostí, Jozefovi ani počas týchto chvíľ každodennosti a ticha nechýbala v žiadnom okamihu ochota pripravenosti na nové Božie výzvy. Bol na ne veľmi pozorný, aby ich potom mohol uskutočňovať. Počúval viac Boha ako seba a čo je tiež značne dôležité, viac veril Božiemu slovu ako ľudským faktom. Viac veril Božiemu plánu, ako svojim pocitom. Jozefov príklad neustáleho napredovania je veľmi dôležitý práve pri obnove dôstojnosti otcovstva v dnešnom svete - obnove otcovstva, tak prirodzeného, ako aj nadprirodzeného. Lebo Boh chce požehnať všetkých otcov skrze sv. Jozefa (z posolstva sv. Jozefa sr. Mary Ephrem).

Svätý Otec František vo svojom liste *Patris corde* z 8. decembra 2020, sa pozerá na postavu svätého Jozefa, ako na východisko na ceste obnovy dôstojnosti otcovstva, ako takého. Preto vyzdvihol postavu svätého Jozefa, aj keď evanjeliá hovoria o ňom málo, aby predložil typ otca podľa Božej predstavy. A začína potrebou odvahy - odvahy vykročiť. Odvahy, ktorá realizuje Boží plán a v značnej miere začína premieňať svet, cez neskoršie dielo Ježiša - Mesiáša, ktorý mu bol zverený do výchovy, ako syn. Jozef teda bral - tak, ako Pán - na seba, povinnosti človeka voči tým, ktorí mu boli zverení - voči Márii a potom Ježišovi. Ježiš v ňom videl Božiu nežnú lásku s ktorou otec pristupuje k svojim deťom, či už biologickým, adoptívnym alebo duchovným. **Otec nežnej lásky!** Jozef bol **poslušný otec**. Boh o svojich plánoch hovoril Márii ale iste aj Jozefovi, takpovediac etapovite. Prihovárал sa mu v snoch, ako to bolo vo vtedajšom čase aj obvyklé. Je nevyhnutné naučiť sa počúvať Boží hlas - zachytiť, čo mi v tej-ktorej konkrétnej situácii hovorí Pán. Ale nemusí to byť jednoduché. Aj keď mnohé nejasnosti mohli byť aj u neho, v konkrétnom prípade rozlúštil, rozpoznal, že je to Božie oslovenie. A keď Boh oslovuje, treba konať v poslušnosti. Jozef bol **tvorivo odvážny otec**. Aj keď to je sprevádzané značnými ťažkosťami, Svätý Otec povzbudzuje ku kreatívnej odvahe. Boh nám dôveruje v plnej miere. Na Jozefa pozeráme právom ako na **pracujúceho otca**, ktorý sa neustále stará o potreby rodiny. Stará sa o to, aby jemu zvereným nič nechýbalo. To je rovnaká výzva pre každého otca, aj pre duchovného otca. Aby im zvereným nechýbal pokrm, ktorý je potrebný na obživu, posilnenie. Aby nechýbali základné potrebné veci, prostriedky, zabezpečenie pre dôstojný život. Jozef bol „**tieňom nebeského otca**“. Značne dôležitý je existenciálny pohľad Svätého Otca Františka na otcovstvo ako také: „Otcami sa nerodíme, otcami sa stávame. A nestávame sa nimi tým, že privedieme na svet dieťa, ale preto, že prevezmeme zodpovednosť za starostlivosť oň. Zakaždým, keď ktokoľvek prijme starostlivosť o život druhého, v istom zmysle plní voči nemu otcovskú úlohu.“ Každý muž,

každá žena má svoje miesto a úlohu na tejto zemi. Nikto tu nie je „dielom náhody“. Boh nás chcel, stále chce, ráta s nami, dôveruje každému z nás.

Ak tento list adresujem osobitne vám - otcom, chcem vyjadriť vďaku každému milujúcemu, obetavému biologickému, adoptívnemu i duchovnému otcovi za jeho námahy, prácu, starostlivosť, tvorivosť, odvahu v prežívaní svojho otcovstva. Len Boh vie, čo a koľko stojí otca, mamu a obidvoch ako manželov starostlivosť o rodinu, zvlášť vo chvíľach a obdobiach väčších ťažkostí, rôznych ohrození – existenčných, zdravotných, vzťahových... Raz to všetko spočíta sám Boh a svojich verných odmení. Otcovia, mamy, chcem vás povzbudiť: máte veľmi dôležité miesto a poslanie v živote. Vracajme sa k Božiemu zámeru s človekom, k svojej identite. Prajem vám všetkým, aby ste s hrdosťou prežívali svoju identitu a dôstojnosť, aby ste naplňali svoje vznešené poslanie na tejto zemi, na ktorej sa pripravujeme v prežívaní služby a zodpovednosti za všetkých, ktorých nám Boh zveril na prebývanie vo večnom Božom kráľovstve. Všetkým vám, nám prajem, aby sme toto obdobie prežili naozaj naplno a dobre, aby sme obstáli pri „prijímacej skúške“ do Božieho kráľovstva. Nech je Svätá rodina motiváciou, príkladom, pomocou každej jednej rodine, každému členovi každej rodiny v prežívaní každodennosti, i sviatkov, vzťahov k Bohu i medzi sebou, v službách lásky... Nech v našich rodinách nechýbajú milujúce srdcia otca a mamy, nežná materinská náruč i mocné otcovské ramená pripravené vždy chrániť svojich drahých. Takto robia voči nám všetkým Mária a Jozef. A ich Syn Ježiš rád vypočuje každú ich prosbu za nás a dá nám všetko to, čo je pre nás dobré a potrebné pre náš časný a raz večný život. Verím, že o to stojíme a po tom túžime.

Svätý Otec František končí svoj list Patris corde slovami: „Napokon ostáva už len poprosiť sv. Jozefa o milosť milostí: o naše obrátenie.“ Je podnetné pripomenúť si, čo sa dozvedáme zo životopisu sv. Jána Máriu Vianneya, ktorý spolu s horlivými mužmi z vtedajšieho Bratstva Oltárnej sviatosti pochopil, že ak to má ísť s ich farnosťou Ars lepšie, muži sa musia užšie primknúť ku svätostánku. Od mužov musí prísť obrat. Ak to má ísť s našimi rodinami, farnosťami, diecézou lepšie, muži, otcovia, primknite sa k Bohu, k Eucharistii. Milosť obrátenia, stále väčšej dokonalosti prajem a vyprosujem každému z nás. Je to dennodenná úloha pre každého úprimného, pravdivého človeka, ktorý chce raz definitívne skončiť v Božom náručí a privádzať tam aj všetkých, za ktorých nesie zodpovednosť.

Zo srdca žehnám všetkým otcom, mamám, deťom, každej rodine – aj duchovnej a vyprosujem vám stálu pomoc a ochranu Svätej rodiny – Ježiša, Márie a Jozefa.

✠ Mons. Stanislav Stolárik
rožňavský biskup